

Preoperativ helkroppstvätt vid akut ortopedisk kirurgi – dags att ändra gamla rutiner ?

Matthias Fassbender*, Marjut Sohlman*, Karl-Åke Jansson**, Per Wretenberg**

* Ortopedkliniken Mälarsjukhuset, Eskilstuna **Ortopediska Kliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm

Introduktion.

Socialstyrelsen rekommenderar preoperativ huddesinfektion med klorhexidin 4% 3-5 ggr innan akut ortopedisk kirurgi även om underlaget är svagt (1) En nyligen sammanställd cochrane översikt (3) samt en aktuell meta- analys publicerad i American Journal of Infection Control(2) kunde inte påvisa att preoperativ helkroppstvätt minskade antalet postoperativa infektioner, dock kunde man inte dra några säkra slutsatser och rekommenderade vidare studier. Samtidigt påpekade man vikten av att fokusera på åtgärder med bevisad effekt mot postoperativa sårinfektioner (basala hygienregler). Vid akut ortopedisk kirurgi, med brutna ben etc så kan preoperativ tvätt medföra sådan smärta att den inte går att genomföra. Därför är det inte alltid möjligt att helkroppstvätta akuta patienter 3-5 gånger. Det finns dessutom aktuell ingen systemisk översikt eller randomiserade kontrollerade studier (RCT) som har utvärderat preoperativ tvätt inför akut kirurgi (1).

Patienter och Material.

På Ortopedkliniken MSE i Eskilstuna har vi tagit konsekvensen av ovanstående och sedan HöstTerminen 2010 har vi slutat med preoperativ duschning av inneliggande akuta patienter, utan att notera en ökning av postoperativa infektioner.

Resultat.

Frekvensen av vårdrelaterade infektioner på MSE under HT 2010 var 8,9 % enligt punktprevalensmätning av vårdrelaterade infektioner (PPM VRI). Under mätperioden VårTerminen 2011 var infektionsfrekvensen nästan oförändrad på 8,8 %. HT 2011 på 7,9 % och under VT 2012 på 7,8%. Postoperativa infektioner fanns i Södermanland under mätperioden HT 2010 hos 12 patienter, VT 2011 9, HT 2011 7 och VT 2012 3 patienter. I Dignosgruppen "Led och skelett" som var relaterad till Infektionstyp "postoperativ infektion" på MSE fanns ingen patient under mätperioden VT 2011- VT 2012 och under Diagnosgruppen "Hud och mjukdelar" 3 patienter VT 2011, 5 patienter HT 2011, och 2 patienter VT 2012.

Diskussion.

Är det därför dags att ändra gamla rutiner ? För att få fram en mera exakt bedömning av antal postoperativa infektioner på Ortopedkliniken MSE hos akuta patienter är en genomgång av dessa patienter under perioden 2011-2012 under utarbetning. På Karolinska Universitetssjukhuset planeras dessutom en studie på patienter med höftfraktur för att på ett kontrollerat sätt hitta på nya rutiner inom akut ortopedisk kirurgi.

Referens.

1. SBU's upplysningstjänst 2011-09-12 2. Chlebicki MP, Safdar N, O'Horo JC, Maki DG. Preoperative chlorhexidine shower or bath for prevention of surgical site infection: A meta-analysis Am J of Infect Control 41 (2013) 167-73 3. Webster J, Osborne S. The Cochrane Library 2012 Sep 12;9